KURJER WARSZAWSKI

D. 20. Kwietnia. — Rok 1841. Wtorek. № 105. Jutro, Ś. Anzelm. Nów.

Najwyższym Ukazem do Rządzącego Senatu z d. 31go Paźd: r. z. i 30go Stycz: r. b., mianowani zostali: Inspektor Szkoły Obwo: w Sieradzu, b. Sztabs-Kapitan Gwardji Jan *Romanowski*, Asesorem Kolleg:; oraz zostaiący w Kancellarji Przybocznej JO. Xcia NAMIESTNIKA Królestwa, Student *Lindochowski*, Sekretarzem Gubernskim, w tejże Kancel:. — JO. Feldmarszałek, Xżę Warszawski, Namiestnik Król:, dziś rano wyiechał do *Petersburga*. — Żona słuzącego w roku zeszłym porodziła dwoie dziatek; te bliźnięta żyią dotąd; teraz znowu wydała na świat również Bliźniaczki, które ieszcze nie są chrzczone. Wesprzeć tę ubogą rodzinę, byłoby darem godnym serc zdobnych litością. Jeśliby kto z Dobroczyńców raczył udzielić dary iakie, Redakcja Kurjerka najchętniej ie przyjmować będzie. Wczoraj dla tejże rodziny, od D. złożono zł. 5. W tejże Redakcji złożono od Józefy Mamki, za wyjście z domu od dziecka w niebytności Pani, na Instytut moralnie zaniedbanych dzieci zł. 3. Dla ubogich iako dar od J. A. zł. 10. Z puszki Kassy obwodowej wpłynęło na Szkołę Towa: Dobr: zł. 31. Z puszki Saskiego Ogrodu d. 18 b. m. zł. 24 gr. 1. — Jednej cnotliwej i bogobojnej rodziny Córka, wyprzeczytawszy Noworocznik *Alleluja* na r. b. który iej został od Ojca na krótki czas udzielony; tak tę książkę zamiłowała, iż natychmiast oświadczyła Ojcu, że chce pierścioneczek z brylancikami iako drogą pamiątkę po ukochanej Matce za tę książkę zamienić, aby ią koniecznie nabyć mogła. Czcigodny Starzec rozradował się w sercu z pobożnej prośby Córki, i na to chętnie zezwolił. Widział on z prawdziwą rozkoszą serca, że dziecię iego zamienia błyskotki oko bawiące, za światło oświecaiące prawdziwie duszę i gruntuiące ią w dobrem. — Przy ulicy Królewskiej w pałacu Łubieńskich Nr 1066, w ogrodzie, rozpoczęły się zwykłe *Ćwiczenia Gimnastyczne, Woltyżowania i lekcje Fechtowania*. Dla osób życzących sobie pobierać lekcje prywatne, również są godziny wolne; o czem u podpisanego do godziny 9tej z rana, i od 2giej do 4tej z południa wiadomość powziąść można. *Matthis*, Nauczyciel Gimnastyki i Fechtunków. — Jutro w *Resursie Kupieckiej* wieczór muzyczny. Bilety dla Członków wydawane będą dziś i iutro od godziny 3ej z południa. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości po *Krzyżyku złotym*, przywołani, JPanna *Damse* i JP. *Żółkowski*. — Dziś w nocy deszcz prawdziwie majowy, pomógł rychlej rozwinąć się krzewom. Błyskało.

Artykuł nadesłany z Końskich. — W dniu 12 b. m. odbył się w mieście naszem rzadki bardzo obrzęd piędziesięcio-letniego Jubileuszu małżeńskiego, Małżonków *Libiszowskich*, Oficjalistów z Dóbr JW. Hr:Stan: *Małachowskiego*. Zgromadzeni z okolic Obywatele, miejscowi Urzędnicy tak wojskowi iako cywilni, Oficjaliści i Włościanie z różnych Dóbr JW. Hrabiów *Małachowskich*, napełnili Przybytek Pański, aby być świadkami błogosławieństwa tak poważnej pary. Dziedzice Końskich JW. Hrabstwo sędziwych Małżonków wprowadzili do Świątyni. Rozczulenie było powszechne gdy wymowny Kapłan miejscowy w treściwych wyrazach przedstawił rzadkość i ważność Aktu, pobłogosławił poważną Parę, i upoważnił do udzielenia błogosławieństwa zgromadzonym, do podobnegoż szczęścia wzdychaiącym. Rozczulenie doszło do najwyższego stopnia, gdyż sędziwi Małżonkowie, składali dzięki JW. Hrabstwu za spędzone długie lata w Ich usługach i gdy błogosławiąc Wnuki, Prawnuki i innych Oficjalistów, takich Panów i podobnego Obrzędu życzyliby. Wszyscy odchodząc z Świątyni Pańskiej zanosili modły do PRZEDWIECZNEGO, by JW. Hrabstwu *Małachowskim*, lat kilka do podobnego Obrzędu brakuiące, w szczęściu przeżyć dozwoliwszy, przedłużał i nadal pasmo życia, cnotami rozlicznemi uświetnionego. *S.....*

Z Petersburga. — Ogłoszono Ukaz CESARSKI wydany 27go Stycz: r. b., iż dla zachęcenia włościan rządowych do gorliwości w służbie gmin

i udoskonalenia *wiejskiego gospodarstwa*, tacy Włościanie będą wynagradzani srebrnemi medalami z napisem: *za gorliwość*, lub *za pożyteczność*, i nosić ie będą na wstążce orderu Stej Anny lub Śgo Włodzimierza; także w nadgrodę otrzymywać maią *kapoty* w formie przepisanej.

Według Ukazu J. C. MOŚCI, Rządzący Senat otrzymał raport Zarządzaiącego Ministerstwem spraw wewnęt:, iż Najwyżej zatwierdzoną 18go Marca 1836 ustawą Królestwa Pols: o małżeństwie przepisano: art. 237: „Wyrok właściwego sądu, uznaiący nieważność małżeństwa, rozwód, lub rozłączenie co do stołu i łoża, skoro stanie się prawomocnym, będzie natychmiast przez Prokuratora Królew: przesłanym do akt stanu cywilnego, celem uczynienia wzmianki, na brzegu aktu małżeństwa, o nastąpionym powyższym wyroku. Sędziowie duchowni, rozpoznawaiący sprawy małżeńskie, komunikować będą tym końcem wyroki, ostatecznie przez nich wydane, Prokuratorom Król: przy trybunałach." Z powodu wynikłej w Komisji Rzą: Sprawiedliwości Królestwa Pols: kwestji: iak Prokuratorowie Królews: będąc obowiązani na mocy pomienionego artykułu prawa o małżeństwie, przesyłać ostateczne wyroki sądów, uznaiące nieważność małżeństwa, lub rozłączenie małżonków co do stołu i łoża, utrzymuiącym akty stanu cywil:, postępować maią z wyrokami sądów Królestwa, dotyczącemi związków małżeńskich pomiędzy osobami, stale w Królestwie mieszkaiącemi, które-to związki zawarte były w Cesarstwie i tamże do ksiąg metryk wpisane; a mianowicie: czy należy rozciągać na takowe małżeństwa wzmiankowany artykuł prawa, i do kogo w tym razie przesyłać w Cesarstwie ostateczne wyroki sądów Królestwa. Minister Sekretarz Stanu Królestwa Pols: zasięgał zdania Zarządzaiącego Ministerstwem spraw wew:, w celu rozwiązania tej kwestji. Znajduiąc ze swej strony Zarządzaiący Ministerstwem spraw wew:, że otrzymanie wiadomości w Cesarstwie o wyrzeczonym rozwodzie lub separacji, przez sądy Królestwa, małżeństw zawartych w Cesarstwie, dla uczynienia wzmianki w księgach metryk, na brzegu aktu małżeństwa, posłużyć może do zapobieżenia nadużyciom, mogącym wyniknąć w razie przesiedlenia się napowrót małżonków, rozwiedzionych w Królestwie, do Cesarstwa, i z tego powodu uznaiąc za rzecz potrzebną polecenie Prokuratorom Królews:, aby ostateczne wyroki o rozwodzie lub separacji małżonków, wyznania Rzymsko-Katolickiego i Protestantskich, były przesyłane przez tychże Prokuratorów do Ministerstwa spraw wew:, Departamentu spraw duchownych, wyznań obcych, dla zakomunikowania temu Zarządowi Duchownemu, w którego wiedzy były zawarte i zapisane też małżeństwa, Zarządzaiący Ministerstwem spraw wew: zawiadomił o tem Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Pols:, pozostawuiąc mu przedstawienie zamierzonego środka do Najwyższej uwagi N. PANA. Obecnie, Radca tajny *Turkutt*, zawiadamia Zarządzaiącego Ministerstwem spraw wew:, że względem spełnienia wniosku tegoż Zarządzaiącego Ministerstwem, nastąpiło dnia 14 (26) Stycznia r. b. Najwyższe J. C. MOŚCI zezwolenie, i że o tem doniósł P. Namiestnikowi Królestwa Polskiego, dla przywiedzenia do skutku w Królestwie Najwyższej woli.

Anglja. — Królowa, Jej Małżonek Xżę *Albert* i Następczyni tronu, wyjechali na święta wielkanocne do *Windsoru.* — Poseł Hanowerski Hrabia *Kielmansegge* wyiechał do *Ostendy.* — Dzienniki ang: użalaią się, że we Francji Władza wstrzymała depesze angielskie przybyłe z *Chin* i *Indji wschodnich.* — W dzień Nowego roku zagaiono w *Buenos-Ajres* posiedzenia ciała prawodawczego. Prezes *Rozas* w swoiej nocie oddaie pochwały postępowaniu Anglików i wspomina o zaszczytnym traktacie zawartym z Francją. — Gdy *Chińczycy* żądali w zeszłym Styczniu zawieszenia broni w walkach z Anglikami, Komisarz Chiński posłał do Kapitana *Elljot* starą Niewiastę, i ta Babina uboga była Parlamentarzem.

Chiny. — Dzienniki angiels: podobnież i pismo wychodzące w *Kantonie*, gani traktat Kapitana *Elljota* zawarty z Gubernatorem *Kiszy.* Dowądzą bowiem, że wyprawa nie osiągnęła bynajmniej spodziewanego skutku; wyspa *Hong Kong* wydana Anglikom, wprawdzie posiada port bezpieczny, ale to miejsce nie zdoła nigdy rywalizować z dawnemi punktami handlowemi; summa 6ciu miljonów dollarów wynagrodzenia, nie może wcale iść w porównanie z ogromnemi szkodami poniesionemi przez zniesienie handlu *opjum*, a co do zrównania stosunków dyplomatycz: obu kraiów, Chińczycy nie przestaią ieszcze w swoich notach bluźnić na Anglików; nadto podpisanie traktatu może ieszcze w *Chinach* natrafić na wiele trudności. — Przy zdobyciu warowń *Bokki tygrys*, 18 statków chińskich zostało wysadzonych w powietrze, iedni mówią że przez Anglików, a inni, że przez samych Chińczyków.

Francja. — Częstokroć wspominana podróż Monarchy do prowincji południowych, ma istotnie być uskuteczniona w teraźniejszym roku. Architekt Królewski P. *Lefrank* udał się do zamku *Pau*, aby iego odnowienie ukończyć. Zamek iest zbudowany w sty-

lu *odrodzenia*, a szczególniej pokój w którym *Henryk IVty* przepędził znaczną część swoiej młodości, przywrócony iest do dawnego stanu. Król zabierze z sobą *Hrabiego Paryzkiego*, gdyż chce swoiego Wnuka ukazać mieszkańcom departamentów prowincji południowych. — *Paryż* ma teraz 5 telegrafów, to iest: przy ulicy uniwersyteckiej który zostanie przeniesiony do Ministerstwa spraw wewnę:; 2gi na pałacu Ministra marynarki utrzymuiącej związek z *Brestem;* 3ci na Kościele Sgo *Eustacha*, utrzymuiący związek z Miastem *Lille;* dwa na Kościele Sgo *Sulpicjusza;* ieden utrzymuiący związek z *Sztrasburgiem*, drugi z *Lugdunem* i Włochami. Na stacji centralnej otrzymuią z *Kale* (za pośrednictwem 27miu telegrafów) wiadomości w przeciągu 3ch minut; z *Lille* za pośrednictwem 22ch telegrafów, dochodzą wiadomości w przeciągu 2ch minut; z *Sztrasburga* za pośrednictwem 46ciu telegrafów, w przeciągu 6ciu minut; z *Lugdunu* za pośrednictwem 50ciu telegrafów, w przeciągu 8miu minut; a z *Brestu* za pośrednictwem 80ciu telegrafów, w przeciągu 10ciu minut. — Kassjer iednego z znacznych domów handlowych w *Paryżu* zbiegł, zostawiwszy deficyt miljona fr., przez co dom handlowy musiał zbankrutować. — W mennicy wytłoczono próby medalów maiących być rozdanemi z okoliczności Chrzciu *Hrabiego Paryzkiego*. — Wojsko Francuzkie, składa się teraz ze 186 pułków, to iest: 75 linjowych, 25 lekkich, 2 karabinjerów, 12 dragonów, 8 ułanów, 13 strzelców, 9 huzarów, 15 artylerji i 3 inżenjerów. Prócz tego ma 12 bataljonów strzelców pieszych, 4 pułki strzelców Afrykańskich, spahów, zuawów, legjony cudzoziemskie, weteranów, 24,000 żandarmów i 3,000 gwardji municypalnej. Dodać do tego potrzeba pontonierów, pociągi artylerji i pociągi pułkowe.

Hollandja.— Marynarka przysposabia się znowu do ewolucji; Xżę *Henryk* przyłączy się z swoią fregattą *Ren* do głównej eskadry, która zwiedzi niektóre brzegi Rossji.

Hiszpanja. — Rozstrzygnienie kwestji względem Reieucji, nastąpi dopiero po Świętach Wielkanocnych. Kortezy mianowali Komisję dla roztrząsania tej ważnej sprawy, o której krążą wieści najsprzeczniejsze. Jedni mniemaią, że instalacja Reiencji odbędzie się na posiedzeniu tajnem, inni, że ten akt odbędzie się publicznie. — Jedna z gazet *Madryckich* donosi, że *Espartero* Xiążę Zwycięztwa, przechodząc teraz przez kilka głównych ulic, trzymał w ręku kapelusz i z iakąś kokieterją uśmiechaiąc się witał Lud tłumnie zgromadzony, lecz widząc, że to żadnego nie uczyniło wrażenia, nakrył głowę.

Niemcy. — N. Cesarzowa *Austrjacka* uda się do *Modeny*, z odwiedzinami do swoiej dostojnej Rodziny. — Wykonanie posągu *Gethego* zostało poruczone Professorowi *Szwanthaler* w *Mnichowie.* — P. *Holbein* mianowany Dyrektorem teatru nadwowornego w *Wiedniu.* — Król *Pruski* 31go z. m. pierwszy raz prezydował na posiedzeniu Rady Stanu; na tem posiedzeniu między innemi proiektami, podano wniosek przeciw poiedynkom; mówią, że ma być ustanowiony sąd oddzielny zwany *honorowy.* — Na około *Berlina* maią być założone ogrody, przez co ta piaszczysta okolica zostanie ożywioną. Król *Pruski* wkrótce ma wyiechać dla zwiedzenia różnych swych prowincji.

Turcja. — Dwa znaczne Mocarstwa *Chrześcjańskie* nalegaią na Portę, aby w *Palestynie* mianowany był Gubernator bezpośrednio zawisły od Sułtana, aby przynieść wszelkie możliwe ulgi mieszkańcom *Jerozolimy* i innych miast Chrześcjańskich, aby tameczne Kościoły doznawały opieki Sułtana, aby Patryarcha Jerozolimski rezyduiący w *Stambule*, mógł częściej zwiedzać swoią dyecezję, co dawniej było połączone z znacznemi trudnościami i kosztami, w ogóle aby wyznanie Chrześcjańskie zostawało pod pieczą zupełnej tolerancji. — Drogą nadzwyczajną otrzymano z *Stambułu* wiadomości dochodzące 29go Marca: *Reszyd* Basza iest dymisjonowany, w iego miejsce *Ryfaat* Bej były Poseł w *Wiedniu*, mianowany Ministrem spraw zagranicz:. Minister handlu *Fethi Achmed* Basza podobnież otrzymał dymisję, a w iego miejsce mianowany dotychczasowy Kapudan Basza szwagier Sułtana *Said* Basza, a Kapudanem Baszą mianowany *Tahir* Basza. — Od roku, szanowne Siostry Miłosierdzia reguły Sgo WINCENTEGO z *Pau-*

li osiedlone zostały w *Smirnie*. W tym krótkim przeciągu czasu potrafiły sobie zjednać przez starania niezmordowane o ubogich i chorych, nietylko uczucia wdzięczności u Chrześcjan, ale nawet *Muzułmanie* okazuią im największe oznaki poważania. Kiedy Siostra *Miłosierdzia* przechodzi przez ulicę, wszyscy kłaniaią się, a powozy i wielblądy zchodzą na stronę.

Rozmaitości. — Onegdaj uważano w Warszawie biegnącego na ulicy *psa*, z rodzaiu *psów duńskich*: sierść iego żółta oznaczona była plamami czarnemi. Z dala wyglądał na *Lamparta*, i do szczególności nadzwyczajnych liczyć się może. Jednak znaiący się na *farbowanych lisach* utrzymywali, że pies ten był także pomalowany. W takim razie iednak przyznać trzeba doskonałość w wykonaniu. — W *Paryżu* wychodzi pismo perjodyczne *muzyce* poświęcone, pod tytułem: *Pszczołka muzykalna*. Tytuł ten niby dobrze wybrany, bo *Pszczółka* zbiera, ale bardzo *muzykalną* nie iest: za to *Bąk* albo *szerszeń muzykalny* byłyby stosowniejsze, bo głośniej i donośniej *brzęczą*. — Nowocześni Autorowie uważaią siebie za *Doktorów*, a czytelników za *pacjentów*. — Matka napominała swoią córkę zbyt lubiącą stroić się: »Ej! córko nie przeglądaj się tak często w lustrze, bo im dłużej Panny przeglądaią się w niem, tem staią się brzydszemi.«

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Leduchowski Mieczys: Hr: z Górek; Wielogłowski Alexan: Dzie: z Blizina; Stawiarski Ign: Dzie: z Prażmowa; Ciechocki Józ: Dzie: z Żabiej Woli; Baczyński Cypr: Dzie: z Smiłowa; Lampi Fran: Malarz portretów i historji, z Zagranicy; Garszyński Win: Dzie: z Bork.

DONIESIENIA.

Ostrzeżenie. Ażeby nikt w żadne układy tak o kupno iako też i dzierżawę Kolonji Brzozówka pod Nr 23, i Sowia-Wola pod Nr 2 i 3, Tabellą prestacyjną objętych, w Powiecie Sochaczewskim niewchodził, gdyż o tę toczy się Proces; bowiem w przeciwnym razie sam sobie winę przypisze, ieżeli na stratę narażony zostanie. *Jakób Brochocki.*

We wsi Pilicy nad rzeką Pilicą, o mil 6½ od Warszawy, o pół mili od Wisły i Szose dawnego Lubelskiego odległej, iest do wydzierżawienia duża OLEJARNIA, mogąca rocznie wybić około 2000 korcy Rzepaku. O warunkach dzierżawy można się dowiedzieć u Kobylańskiego Adwokata przy ulicy Długiej pod Nr 589 mieszkaiącego, gdzie różne DOBRA do sprzedaży i na dzierżawę są poruczone.

Za Pragą przy szose do Jabłonny prowadzącej, 3 wiorsty szosą a iedna w bok szosze, za lasem, w Kolonji Marywil zwanej, w okolicy nader przyiemnej, są różne MIESZKANIA do wynajęcia przez lato lub całorocznie, gdzie w części i Ogrody na Warzywa, za umówioną ugodą, przydane być mogą. Wiadomość u Właściciela tej Kolonji Kłodnickiego.

W Mieście Kłodawie na trakcie Kalisko-Poznańskim, przy rynku i szose, OBERŻA murowana z 2ch domów i 2ch staien składaiąca się, z wszelkiemi użytkami i z wolnością sprowadzania Trunków zkąd się podoba, od Śgo Jana r. b. iest do wydzierżawienia. Wiadomość na miejscu u Krysztofa Lejche, lub u Walen: Kublickiego, a w mieście Alexandrowie u Fiałkowskiego Właściciela tejże Oberży.

SŁOWIKI przezimowane, które iuż w Styczniu zaczęły śpiewać, są do sprzedania; słyszeć ich można śpiewaiące każdego dnia pod Nr 114, przy ulicy Piwnej, na 3ciem piątrze od frontu, w domu Augustjanów.

Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w południe 16.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 35 raz *Podejście*. 19 raz *Ojciec Debiutantki*.

Dziś w Kawiarni w domu Baroka obok Poczty i rogu Trębackiej Nr 420, Panny *Ensman* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Bielańskiej i Tłomackiego, w domu Lilpopa, familja *Budlerów* przedostatni raz przed wyiazdem, grać i śpiewać będzie.

Dziś w Hotelu Lipskim, Panny *Noires* i Panny *Leder* grać i śpiewać będą od godziny 6tej wieczorem.

Jutro w handlu *Maiewskiego* na rogu ulicy Sowiej i Bednarskiej, Śniadanie: Pieczeń cielę: z sałatą, Kaczka z rożna, Polędwica z serdela:, Rozbratle, Cynadry, Bigosik z kapłona, Kotlety z piure kartoflanem, Ryby w galarecie.

Mam zaszczyt uwiadomić Szanow: Publiczność, że obok Pałacu zwanego Prymasowski przy ulicy Senatorskiej w Lokalu dotąd na Restauracją *Chojnackiego* zajmowanym, odtąd dla łaskawych Gości dostarczać będę *Śniadań na sposób Wiedeński* różnych potraw; szczególnie powszechnie ulubione, przezemnie iuż dawno robione *Kiełbaski parowe Wiedeńskie* w każdym czasie dostarczane będą. Przytem znajdzie każdy z Szanownych Gości *Wina* we wszystkich gatunkach, *Porter* i *Piwa angielskie* tak zagraniczne iako też kraiowe, niemniej *Piwa* różnego rodzaiu, tudzież *Wódki* i *Likwory* z Dystylarni Pana *Momber*, po cenie fabrycznej. Polecaiąc się Szanownej Publiczności, za dobroć Potraw i Trunków podług cen najumiarkowańszych i rychłą usługę, zaręczam. *H. Kutzner.*